

Datum besluit B&W 13 februari 2024
Forumverg. d.d. (datum)
Agendapunt nr. (nummer)
Portefeuillehouder(s) M. Wit - Energie(transitie), Openbare Ruimte, Milieu en
Duurzaamheid, Volksgezondheid en Kunst en Cultuur
Redacteur V. de Bruyn
Doorkiesnummer
Domein / Team Ruimte/ Stadsbeheer
Corsanummer 24.008882

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Betalen voor inzamelen grofvuil aan huis
2. Voorstel
In te stemmen met optie A: het voortzetten van het huidige beleid; *betalen voor halen* voor €12,50 per 2 m3 grofvuil
3. Inleiding
Op 14 september 2021 heeft de raad het voorstel grofvuil ophalen tegen betaling aangenomen. Dit voorstel houdt in dat inwoners €12,50 betalen voor het aan huis laten ophalen van 2m3 grofvuil. Inwoners die hiervoor in aanmerking komen kunnen kwijtschelding aanvragen. Deze maatregel '*betalen voor halen*' was een uitwerking van het aangenomen amendement in 2020 'matigen verhoging afvalstoffenheffing' om verhoging van de afvalstoffenheffing te beperken.

In het coalitieakkoord is de afspraak opgenomen om de huidige grofvuil inzameling te wijzigen. De wijziging houdt in dat inwoners voortaan tweemaal per jaar gratis grofvuil aan huis mogen laten ophalen. Daarna geldt pas het tarief van €12,50 per 2m3. In het coalitieakkoord komt naar voren dat gehoopt wordt het aantal illegale dumpingen te verminderen met deze maatregel '*tweemaal gratis, dan betalen*'

In het forum van 30 november heeft wethouder Wit toegezegd om te komen met een notitie of een raadsvoorstel in het eerste kwartaal 2024 aangaande het tweemaal gratis ophalen van grofvuil. Bijgaand treft u dit voorstel aan. In dit raadsvoorstel wordt een afweging gemaakt tussen twee opties voor de kosten van het laten ophalen van grofvuil aan huis:
 - Optie A: voortzetten van het huidige beleid *betalen voor halen*
 - Optie B: wijzigen van het beleid naar *tweemaal gratis, daarna betalen* voor halen
In 2022 en 2023 zijn de effecten gemonitord van de maatregel *betalen voor halen*. De belangrijkste cijfers zijn opgenomen in bijlage 1.
4. Beoogd effect
Door middel van ons grondstoffen- en afvalbeleid willen we een vermindering van restafval realiseren, met service voor de inwoners tegen beheersbare kosten (afvalstoffenheffing) en een hoger milieurendement (afvalscheiding).

5. Argumenten

In tabel 1 hebben wij de te verwachten effecten van optie A voortzetten huidig beleid *betalen voor halen* en optie B: wijzigen van het beleid naar *tweemaal gratis, daarna betalen* op een rij gezet. Hiermee kunnen we vergelijken wat de effecten zijn op de verschillende aspecten.

	Optie A Betalen voor halen	Optie B Tweemaal gratis, daarna betalen
Inzamelkosten (routes)	€250.000	€425.000
Inkomsten vanuit betalingen afspraken?	- €75.000	- €30.000
Totale kosten	€175.000	€395.000
Scheidingspercentage grof huishoudelijk afval	60 – 70%	55 – 60%
Grof restafval per inwoner per jaar	24 kg	35 kg
Hogere of lagere verwerkingskosten	Lagere	Hogere

Tabel 1: overzicht huidig beleid en voorgestelde wijziging.

Op basis van de cijfers uit bijlage 1 kunnen we concluderen dat er sinds de invoering van *Betalen voor halen* in 2022 780 ton minder grof restafval is verwerkt. Dit betekent een **daling van 15,5 kilo restafval per inwoner per jaar** en een positief financieel effect. Het huidige beleid heeft daarmee de gewenste effecten ten aanzien van het scheiden van afval behaald.

Indien men tweemaal gratis grofvuil aan huis wil laten ophalen, zullen de kosten met minimaal €220.000 stijgen. In tabel 1 is opgenomen wat de huidige jaarlijkse kosten en resultaten zijn versus *tweemaal gratis, daarna betalen*. Het invoeren van *Betalen voor halen* was juist bedoeld om kosten te besparen en verhoging van de afvalstoffenheffing te beperken, om meer (grof) afval te laten scheiden en inwoners daarbij meer bewust te maken van de kosten.

In 2023 hebben inwoners van slechts 293 unieke adressen tweemaal of vaker van de grofvuil inzameling aan huis gebruik gemaakt. Dit zou met het huidige voorstel betekenen dat alle inwoners meer afvalstoffenheffing moeten gaan betalen, om dit systeem voor een zeer kleine groep mogelijk te maken. Daarnaast is het momenteel al mogelijk voor inwoners die ervoor in aanmerking komen om kwijtschelding aan te vragen en daarmee dus gratis het grofvuil op te laten halen.

6. Kanttekeningen

De maatregel tweemaal gratis grofvuil ophalen is gericht op het verminderen van het aantal illegale dumpingen. Er is geen reden om aan te nemen dat tweemaal gratis grofvuil gaat leiden tot een afname van de hoeveelheid illegaal gedumpt afval. De hoeveelheid illegaal gedumpt grofvuil is de laatste jaren variabel; in 2019 haalden we 214 ton illegaal gedumpt afval van straat, wat overeenkomt met de huidige hoeveelheid. Uit de evaluatie blijkt wel dat door *Betalen voor halen* minder meldingen over illegaal gedumpt afval (inclusief bijplaatsingen) zijn binnengekomen (zie bijlage 1).

Bewoners die hiervoor in aanmerking komen kunnen kwijschelding aanvragen en daarmee gratis het grofvuil laten ophalen. We bekijken dit jaar de mogelijkheden om dit proces om kwijschelding aan te vragen te vereenvoudigen.

Bij wijziging van het beleid moet een registratiemodule ontwikkeld worden, rekening houdend met de AVG. Dit kan Avalex niet voor ons verzorgen en zal extern moeten worden ontwikkeld.

Conclusie

Op basis van de evaluatie en vergelijking van de beleidsalternatieven blijkt optie A *Betalen voor halen* (het huidige beleid) de meest positieve effecten te hebben en beter bij te dragen aan onze doelstellingen voor vermindering van restafval, beheersbare kosten en hoger milieurendement. Optie B *twee keer grofvuil gratis aan huis inzamelen* (de voorgestelde wijziging op basis van het coalitieakkoord) leidt tot hogere kosten en lager milieurendement. Tegelijkertijd is er geen reden om aan te nemen dat deze maatregel gaat leiden tot een afname van de hoeveelheid illegaal gedumpt afval (zie kanttekeningen). Vanwege bovenstaande argumenten adviseren we de raad om te kiezen voor optie A voortzetten van het huidige beleid *betalen voor halen* en de maatregel.

7. Financiën

We schatten in dat een keuze voor optie B – *wijziging van het beleid naar twee keer gratis daarna betalen* leidt tot een kostenstijging van minimaal €220.000 op basis van de berekening in tabel 1. Daarnaast moet een registratiemodule worden ontwikkeld. De verwachte kosten hiervoor zijn nog niet bekend, maar we schatten een bedrag van €25.000,- in. De basisafpraak is dat de kosten voor inzamelen van afval worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Een kostenstijging leidt dan tot stijging van de lasten voor inwoners.

8. Vervolg

Indien de raad kiest voor optie B, kan dit per 1 januari 2025 worden doorgevoerd in de dienstverleningsovereenkomst met Avalex. Daarnaast moet opdracht verleend worden voor de inrichting van een registratiesysteem.

9. Communicatie

Indien de raad kiest voor optie B wordt hiervoor een beknopt communicatieplan uitgewerkt. Communicatie vindt plaats via onze gebruikelijke (social media) kanalen (oa. via Nieuwsblad Rijswijk).

10. Bijlagen

1. In een-oogopslag overzicht van effecten huidig beleid, corsanr. 24.013510

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 26 maart 2024
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders
d.d. 13 februari 2024, nr. 24.011933

BESLUIT:

In te stemmen met optie A: het voortzetten van het huidige beleid; *betalen voor halen*

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 26 maart 2024

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin